

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๘

ผู้รู้แจ้งโลก

ศาสนธรรมเฉพาะอย่างยิ่งคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ เป็นเครื่องสังหารภพชาติในใจของสัตว์โลก เฉพาะอย่างยิ่งมนุษย์ พวกเทวดามีส่วนอยู่ด้วยให้สิ้นและเบาบางลงโดยลำดับ เพราะฉะนั้นผู้เกิดมา สัตว์เดรัจฉานเราก็ไม่พูดและเพราะนั้นยังห่างไกลอยู่มากกับศาสนา แต่มนุษย์เรานี้ควรจะเกี่ยวข้องกับศาสนาได้ แม้จะอยู่ไกลแสนไกลก็ตาม เช่นอย่างอยู่คนละทวีป แต่ธรรมะสามารถที่จะกระจายทั่วถึงกันได้ เช่น ข่าวดังต่าง ๆ ที่โลกทั้งหลายได้ส่งสารถึงกันตลอดทั่วถึง โดยไม่เสียเวลาเวลามากมายอะไรเลย ข่าวดังต่าง ๆ ส่งได้ทั่วโลกสำหรับทุกวันนี้ เรียกว่าสะดวกมาก

ข่าวดังธรรม ถ้าหากมีความพอใจสนใจเช่นเดียวกับเรื่องอื่น ๆ แล้ว ยิ่งจะรวดเร็วกว่าข่าวดังใด ๆ อีกด้วย ไม่ว่าใครจะเกิดที่ไหน พระพุทธศาสนานี้สามารถกระจายทั่วถึงหมด จากผู้นับถือและผู้ปฏิบัติจะส่งข่าวคราวถึงกัน ตลอดถึงการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น หนังสือ เป็นต้น ไม่ต้องพูดถึงเรื่องวิทยุ โทรทัศน์อะไรที่จะนำออกกระจายเช่นเดียวกับโลกเขาเลย เพียงหนังสือเท่านั้นก็กระจายทั่วถึงกันแล้ว

นี่ก็เป็นกรรมอันหนึ่งของสัตว์ ที่ไม่สามารถจะให้จิตใจมีความพอใจในพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่เลิศและแน่นอนที่สุดในหัวใจโลกและแดนแห่งธรรม ไม่มีอันใดที่จะเคลื่อนคลาดผิดจากความจริงตามที่พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์สอนไว้เลย เพราะท่านเหล่านี้เป็นผู้ที่ารู้เห็นจริง ๆ ในทุกแง่ทุกมุม ที่นำมาสอนโลกนี้ไม่ใช่นำมาด้วยความดันเดาเกาหมัด แต่นำมาด้วยการพิสูจน์ด้วยสัมมภู ๆ ทุก ๆ พระองค์เรียบร้อยแล้ว เป็นที่พอพระทัยในการที่จะนำออกสอนสัตว์ไม่สงสัย เพราะเป็นสิ่งที่มีความจริงเป็นจริงทุกสิ่งทุกอย่าง

ที่ย่นย่อแสดงไว้ก็ว่า บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี สัตว์ทั้งหลายตายแล้วต้องเกิด นี่เป็นข้อยืนยัน เป็นสิ่งที่มีประจำโลกมานานแสนนาน โลกไม่เคยปราศจากสิ่งนี้ ทั้งสามแดนโลกธาตุนี้เต็มไปด้วยบาป บุญ นรก สวรรค์ และการเกิดตายด้วยกันทั้งนั้นไม่มีอะไรบกพร่อง แต่ผู้ที่จะชี้ช่องบอกทางตามความจริงนี้ จะมีเป็นระยะ ๆ หรือเป็นครั้งคราวเท่านั้น เช่นสมัยปัจจุบันนี้ก็มีศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า ศาสนาพุทธของเรา จะมีเป็นตอน ๆ มาชี้แจงแสดงบอกไว้

แต่สำคัญที่จิตใจของสัตว์โลก มันมีกรรมหุ้มห่ออันหนึ่งเหมือนกัน จึงไม่สามารถที่จะเปิดรับความจริงตามที่ศาสนธรรมประกาศสอนไว้ เพราะถูกกิเลสมันปิดมันบัง มันปิดมันกวดทางเตียนโล่งให้เข้าสู่ความลุ่มจมหรือมืดมนอนธการไปเสีย ไม่

ใช้เป็นความเตียนโล่งตามหลักธรรมชาติที่มีอยู่ตั้งที่ธรรมท่านสอนไว้เลย จำพวกเป็น
ข้าศึกของธรรมนี้มันไปปิดไปกัน มันพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงปลิ้นปล้อนหลอกลวงไป
เสียหายหมด กลบความจริงไว้ สัตว์โลกทั้งหลายจึงไม่มีทางที่จะรู้จะเห็นได้แม้สิ่งนั้นจะมีอยู่
ก็ตาม นี่ละท่านจึงเรียกว่ากรรมของสัตว์ ๆ อย่ว่ากรรมของผู้หนึ่งผู้ใดเลย มีทุกคนทุก
ตัวสัตว์ คำว่ากรรมคือการกระทำ หากมีอยู่ภายในจิตของทุกตัวสัตว์ กิริยาแสดงออกก็
แสดงออกตามมโนกรรมที่เป็นกรรมภายในนั้นแล จะเอาอะไรมาแสดงนอกเหนือจากนี้

ภายในมีอะไรปิดบังหุ้มห่อ นั้นสำคัญมากทีเดียว ไม่ให้รู้ให้เห็นตามความจริง
สิ่งใดที่ไม่ดี ธรรมชาติที่ไม่ดีมีอำนาจอยู่ในจิตใจ มีความสามารถที่จะปิดจะบังจะกีด
จะกันได้หมด เวลาที่มันมีอำนาจเป็นเช่นนั้น ฉะนั้นสัตว์โลกจึงลำบาก เกิดมาในแดน
แห่งความจริงทั้งหลายเห็นอยู่สุด ๆ ร้อน ๆ เอาตัวของเราออกเป็นตัวประกัน ก็ยังไม่
สามารถจะยอมรับความจริงในตัวของตัวเองได้ เช่น เกิดมาจากที่ไหน ๆ ก็ไม่รู้ ทั้ง ๆ ที่
เคยเกิดมาไม่รู้ก็ภพก็ชาติก็ภักก็กลับ ไม่ต้องพูดเรื่องล้าน ๆ ของแต่ละภพละชาติแห่ง
จิตใจแต่ละดวง ๆ ของสัตว์โลกแต่ละราย ๆ นั้นเลย จะไม่มีที่ไหนความเกิด-เกิดอยู่กับ
วิญญูณ วิญญูณพาให้เกิด พาเป็นตัวยืนโรง

เชื่อคืออวิชา ได้แก่กิเลสอันเป็นเชื้อสำคัญพาให้เกิด นี่มีอยู่ทุกตัวคน แต่เรา
ไม่สามารถที่จะยืนยันในความมีความเป็นของตนได้เพราะไม่รู้ มีอยู่มันก็รู้ไม่เห็นช่อง
ทางที่มา มาจากไหนก็ไม่รู้ ก็เห็นแต่เกิดมาก็เป็นคน โตขึ้นมาแล้วถึงรู้ว่าตัวเป็นคนเป็น
สัตว์ นี่จะยืนยันได้ยังไงว่าเราเกิดมาจากที่ไหนทั้ง ๆ ที่เกิดมาแล้ว ตายแล้วจะไปเกิด
ที่ไหนอีกก็ยืนยันไม่ได้ สุดท้ายก็มอบลงคำว่าสูญ ตายแล้วสูญ นั้นยิ่งลึกลงไปมากจริง
ๆ ถ้างได้ว่าตายแล้วสูญแล้ว คนนั้นรู้สึกจะหมดคุณค่าหมดราคามืดความหวัง หวัง
เท่าไรก็ไม่มีสิ่งที่จะตอบแทน จึงจะไม่ทำความดีเลยเนื่องจากว่าความหวังหมดแล้ว สูญ
สิ้นไปหมด ฉิบหายป่นปี้ไปหมดแล้ว จะทำอะไรอยากทำอะไรก็ทำอะไรไม่ได้ นี่ คำว่า
อยากทำอะไรก็ทำ ก็มาในเงื่อนเดียวกับว่าตายแล้วสูญทั้ง ๆ ที่มันไม่ได้สูญ แล้วก็ต้อง
ให้ทำตามความชอบใจ มันก็สวมรอยลงไปนั้นอีก

ความชอบใจจะเป็นอะไรไปถ้าไม่ใช่สิ่งเป็นข้าศึกต่อธรรม สิ่งเป็นข้าศึกต่อความ
ดีทั้งหลายของตัวเองแท้ ๆ นั้นแหละ มันจะต้องทำในสิ่งที่เป็นข้าศึกต่อตัว สุดท้ายก็ผู้
ว่าตายแล้วสูญนั้นแหละ มาหมุนตัวเป็นกงจักรให้กรรมทั้งหลายเผาผลาญอยู่ตลอดเวลา
เวลาเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ นี่เราไม่ต้องพูดถึงรายอื่นรายใด พูดถึงตัวของเราเอง เมื่อ
ยังไม่ทราบเป็นเช่นนี้จริง ๆ ไม่เป็นอย่างอื่น

เราอย่าตำหนิผู้ใดผู้หนึ่งว่าไม่รู้ ว่าปฏิเสธความจริง ว่าลบหลู่ความจริง คือตัว
เราเองนั่นแหละ โดยมีสิ่งที่เคยลบหลู่ความจริงทั้งหลายมาลบหลู่ภายในหัวใจ มา

กระซิบกระซาบให้เกิดความเชื่อสิ่งนั้นเสีย แล้วก็ลบล้างความจริงซึ่งมีอยู่ในตัวเอง และความจริงที่ตนจะฟังได้ฟังถึงให้สูญสิ้นไปหมด สิ่งที่ไม่สูญไม่สิ้นทั้ง ๆ ที่เจ้าของก็ว่าจะสูญสิ้นคือบาปบุญอะไร ๆ ไม่มี นั่นแหละที่จะมาสนองเรา หรือได้รับบาป คือบาปที่ว่าไม่มีนั่นแหละ นรกที่ว่าไม่มีนั่นแหละ จะจมลงที่ตรงนั้น นี่จึงว่ากรรมของสัตว์

พวกเราทั้งหลายได้เกิดมาในท่ามกลางแห่งพุทธศาสนา รู้สึกว่าเป็นเลิศทีเดียว ถ้าพูดถึงในชาติมนุษย์แดนมนุษย์ด้วยกัน เรื่อย ๆ เข้าใจว่าประเทศนั้นเจริญ ประเทศนี้เจริญ ประเทศนั้นฉลาด ประเทศนั้นโง่ เรื่อย ๆ ไปคิดอย่างนั้น เอาหลักความจริงแห่งกรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสอนนี้มาเป็นเครื่องยืนยันกัน ศาสนานี้เป็นศาสนาที่แน่ร้อยเปอร์เซ็นต์ไม่มีสงสัย ผมเอาคอกเขาเข้าว่าเลย เพราะอะไร ขอพูดตามความสัตย์ความจริงต่อหมู่เพื่อนว่า ได้ยืนยันในหัวใจเจ้าของเอง ซึ่งแต่ก่อนไม่สามารถจะยืนยันได้เลย การประพฤติปฏิบัติที่นั่นแหละเป็นข้อที่จะทำให้ยืนยันได้ ไปฟังครูฟังอาจารย์ก็ฟัง แต่เมื่อไม่ถึงใจแล้วก็ต้องเป็นอยู่อย่างนั้นละ ความสงสัยว่าบาปมีบุญมี นรกมีสวรรค์มี นิพพานมี ท่านสอนความจริงขนาดไหน ธรรมะมีแต่ความจริงล้วน ๆ ท่านว่าอริยสัจ ๆ พระพุทธเจ้าท่านสอนนอกจากอริยสัจไปไหน ครูบาอาจารย์ผู้จริงเห็นจริงสอนนอกจากอริยสัจไปไหน แต่เรามันไม่รู้หรืออริยสัจจะว่าไง เมื่อยังไม่ถึงวาระที่จะรู้

แต่เพราะความอุตสาหะพยายามนั่นแหละ ตะเกียกตะกายล้มลุกคลุกคลานหลายครั้งหลายหน ค่อยถลอกปอกเปิกไปเรื่อย ๆ แล้วต่อไปก็ค่อยเข้าอกเข้าใจไปโดยลำดับ ลำตา จนปรากฏว่า สาธุ ไม่ได้ประมาท กระจางขึ้นภายในจิตใจ หายสงสัยถึงเรื่องว่าบาปมีหรือไม่มี บุญมีหรือไม่มี หายสงสัย บาปมียอมรับร้อยเปอร์เซ็นต์ ตายก็ตายไม่เสียหายชีวิต เราได้ยืนยันในขณะนั้นเพราะความเชื่อในหัวใจนี้แหละ ซึ่งแต่ก่อนไม่เคยเชื่ออะไรถึงขนาดนี้ เชื่อก็เป็นเชื่อธรรมดาสามัญอารมณ์ ตามหมู่ตามเพื่อนหรือตามตำรับตำราท่านสอนไว้ก็เชื่อ นั่นเป็นเชื่ออันหนึ่ง เป็นเชื่อด้วยการเดาการคาดคะเนไปอันหนึ่ง แต่ก็ดีเป็นความดีเพื่อจะให้เป็นการเชื่ออันสำคัญฝังอยู่ในตนที่เป็น สนุทธิภูมิ

ที่นี้เมื่อปฏิบัติเข้าไป ๆ เอ้า สมาธิก็เห็นขึ้นมา เห็นจิตเป็นสมาธิ จะเห็นอะไรถ้าไม่เห็นความจริงจะไปเห็นอะไร ในขั้นแห่งสมาธิต้องเห็นความจริงอันหนึ่ง ที่สมาธิจะสามารถรู้แจ้งเห็นจริงตามสภาพหรือตามอำนาจของตนต้องรู้ มันก็เห็นชัดขึ้นมา สมาธิมีหลายขั้นเป็นเครื่องหนุนปัญญาได้หลายภูมิ

ออกจากรุ่นนี้ก็ก้าวเข้าสู่ปัญญา ปัญญาธรรมดาก็มีล้มลุกคลุกคลาน ดังที่เราเคยคิดเคยอ่านพิจารณาเป็นปัญญาล้มลุกคลุกคลาน เรียกว่าปัญญาในสัญญา อาศัยสัญญาที่ติดเส้นบรรทัดให้แล้วปัญญาก็ตรงไปตาม นี่เป็นปัญญาประเภทหนึ่งไม่

อัครรย์นัก พอก้าวเข้าสู่ปัญญาอัตโนมัตติหรือภาวนามยปัญญานั้นละที่นี้ อันใดไม่เคยรู้ อันใดไม่เคยเห็น จะกระจ่างขึ้นมาโดยลำดับ กิเลสตัวไหนที่มันหลบมันซ่อนมันบีบมัน บังคับเรา อยู่ฉากหน้าฉากหลังตรงไหน จะมาเจอกันตรง สนุทธิฎฐิโก ๆ ด้วยการปฏิบัติ นี้โดยลำดับลำดับ จนกระทั่งพังมันลงหมดจากหัวใจแล้วทำไมจะไม่ทราบ

พระพุทธเจ้าท่านวิเศษจากอะไร วิเศษจากความบริสุทธิ์ของพระทัยท่าน แล้วส่องมองทะลุไปหมดทุกสิ่งทุกอย่าง อะไรจะมีความพิสดารประเสริฐเลิศเลอยิ่งกว่าใจดวงที่หลุดพ้นแล้วจากกิเลสทั้งหลายนี้เล่า นี่ซิพระพุทธเจ้าศาสดาองค์เอกออกมาจากจิตที่บริสุทธิ์ ไม่ได้มาดันมาเดาสอนโลกอะไรเลย สอนด้วยความสัตย์ความจริง สอนด้วยความรู้ความเห็นจริง ๆ ด้วยพระเมตตาเต็มส่วน ไม่มีใครที่จะเกินพระพุทธเจ้า แหละเรื่องพระเมตตา มหาการุณีโก นาโถ หิตาย สพฺพปาณินิ นั้นไม่แปลกก็พอทราบแล้ว คำว่า มหาการุณีโก นาโถ พิงชิ ทรงมีความเมตตาสงสารและสงเคราะห์โลกมากมายขนาดไหน หิตาย สพฺพปาณินิ ทำประโยชน์ให้แก่โลกได้มากมายก่ายกองด้วยพระเมตตาสุดส่วนนั่นเอง พระเมตตานี้ออกมาจากความบริสุทธิ์ เป็นหลักธรรมชาติของจิตที่บริสุทธิ์ เป็นความอ่อนโยนต่อสัตว์ทั้งหลาย เป็นความเมตตาสงสารต่อสัตว์ทั้งหลายเอง ไม่ใช่เสกสรรปั้นยอขึ้นมา นี่ละพุทธศาสนา

ศาสนาอื่นเราไม่ประมาท เป็นศาสนาของคนมีกิเลส เอาความแน่นอนจริงจังมาจากไหน แล้วเรา ๆ ท่าน ๆ เป็นยังไง ความรู้ความเห็นของเรา ๆ ท่าน ๆ เป็นยังไง สมมุติแยกตนออกไปเป็นศาสดาอาจารย์สอนหมู่เพื่อนเป็นยังไง กิเลสยังครองอยู่ในหัวใจเอาความแน่นอนความจริงมาจากไหน เอ้า พิจารณากันตรงนี้ก็รู้นี่นะ เพราะกิเลสยังมีอยู่ในหัวใจก็เป็นสามัญชนธรรมดาเรานี่ จะเป็นครูเป็นอาจารย์หรือว่าเป็นศาสดาขึ้นเป็นเจ้าของศาสนานั้น ๆ ขึ้นมา ทั้ง ๆ ที่กิเลสเต็มหัวใจอยู่นี้ เอาความแน่นอนเอาความจริงมาจากไหน มันก็เหมือนเรา ๆ ท่าน ๆ นี่ซิ บางอย่างที่ตั้งสอนโลกไปแทนที่จะเป็นจริงกลับเป็นบาปก็ได้

แต่เราไม่ยกตัวอย่างมันจะกระทบกระเทือนศาสนานั้น ๆ ไม่ยก ขอให้มาเป็นแง่พิจารณาเอา เป็นความเห็นของคนของเจ้าของศาสนานั้นแหละ ที่แสดงออกมาว่าให้ทำอย่างนั้น ๆ ให้ทำบาปอย่างนั้น ๆ ก็ได้ นี่นะ เพราะไม่ใช่เป็นความบริสุทธิ์จริง ๆ จากหัวใจที่บริสุทธิ์แล้วจากกิเลสทั้งหลาย ได้ส่องทะลุลงไปตามความจริง และสอนออกมาตามความจริงจริง ๆ มันเป็นเรื่องของกิเลสปิดบัง จึงนำมาสอนด้วยความลุ่มลุ่ม จะเอาความจริงใจมาจากไหน เอาความแน่นอนมาจากไหน

ไม่ว่านรกไม่ว่าสวรรค์ไม่ว่าอะไรแหละ เมื่อหัวใจดวงนี้ยังถูกปิดบังด้วยเครื่องหุ้มห่อตัวสำคัญอยู่แล้ว จะเอาความจริงจังมาจากไหน แต่พระพุทธเจ้าของเราไม่เป็น

อย่างนั้นนี่นะ แสงทะลุไปหมด คำว่า โลกวิทู ก็แจ้งไปหมดในโลกทั้งสาม โลกนอกก็แจ้ง โลกในคือในพระทัยก็แจ้ง โลกวิทู ๆ ไม่ได้หมายถึงว่าโลกนอกเหมือนพระอาทิตย์ พระจันทร์ ดาวของพระพุทธรเจ้าไม่ได้เป็นตาพระอาทิตย์พระจันทร์ เลยนั่นไปอีกไม่รู้ก็ ร้อยเท่าพันทวี คำว่าตา โลกวิทู ญาณ อุทปาติ วิชา อุทปาติ อาโลโก อุทปาติ หรือ ปญญา อุทปาติ มีแต่ความสว่างกระจ่างแจ้งในพระทัยทั้งนั้น ไม่เหมือนพระอาทิตย์ ไม่เหมือนความสว่างกระจ่างแจ้งของโลกทั้งหลายที่เป็นกันอยู่และรู้ ๆ เห็น ๆ กันอยู่นี้เลย

เป็นหลักธรรมชาติของจิต ที่พ้นจากวิสัยแห่งโลกทั้งหลายนี้โดยถ่ายเดียวเท่านั้น ที่จะสามารถรู้แจ้งแสงทะลุดังที่กล่าวมานี้ เพราะฉะนั้นจึงรู้แจ้งเห็นจริงถึงนรก สวรรค์ บาบบุญคุณโทษ ตลอดจนพระนิพพานได้โดยเต็มพระทัยของพระองค์ไม่มีข้อสงสัยเลย เอ้า สาวกองค์ใดที่รู้ตามพระพุทธรเจ้ารู้เข้าไปซิ คำว่า สนฺทิฎฐิโก ๆ จะไม่ทูลถามพระพุทธรเจ้าเลยแม้แต่องค์เดียว เพราะไม่มีพระอรหันต์ประเภทบ้านี้ะ อรหันต์ตามหลักความจริงของพระพุทธรเจ้าต้องเป็นเหมือนกันหมด ไม่ทูลถาม ยกมือกราบไหว้ทันทีเลย อ้อ อย่างนี้หรือพระพุทธรเจ้ารู้-รู้อย่างนี้หรือ เท่านั้นแหละ นี่ละศาสนาพุทธเป็นอย่างนี้ ยืนยันกันด้วยหลักธรรมชาติ

ศาสนาที่มีกิเลสเป็นเจ้าของเป็นอาจารย์ หรือเป็นเจ้าของศาสนา ไม่ได้แน่ใจละ สำหรับคนทีฐิมากกิเลสมากอย่างเรานี่ เราไม่ได้แน่ใจ แต่สำหรับพระพุทธรเจ้าแล้ว หมอบเลยยอมเลย ตายก็ตายเถอะว้างั้นเลย ไม่มีอะไรเสียดายแม้ชนิดหนึ่ง แม้เม็ดหิน เม็ดทรายไม่มี ขอให้ได้เกิดทุนธรรมของพระพุทธรเจ้าด้วยความจริงที่เต็มอยู่ในหัวใจนี้ เท่านั้นก็พอแล้วเรา เราพูดเท่านั้น เราพูดให้เต็มเม็ดเต็มหน่วย พูดให้เต็มตามหัวใจที่เป็นอยู่ตลอดเวลาในปัจจุบันนี้ แล้วจะสงสัยที่ตรงไหน

มันน่าปลื้มอกปลื้มใจ มันน่ามีแก่ใจที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธรเจ้า เพราะเป็นสิ่งที่จริงทุกสิ่งทุกอย่างเรียบริ้อยหมดแล้ว ไม่มีอะไรที่จะให้เราลูบ ๆ คลำ ๆ ว่าจริงแน่หรือไม่จริงแน่ แน่หรือไม่แน่ ทำลงไปจะได้หรือไม่ได้ ทำลงไปจะจริงหรือไม่จริงอย่างนี้ไม่มี จริงแล้วทั้งนั้น บาบมีจริงแล้ว นรกมีจริงแล้ว อาสวะกิเลสทุกประเภท ดังที่ท่านสอนไว้แล้วมีเต็มหัวใจนี้แล้ว เอ้า แก้ออกไป ๆ ด้วยมรรค คืออะไร มรรคคือศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเป็นนักปฏิบัติเรา ถ้าพูดถึงเรื่องความดี ความดีทั้งหลายนั้นแลคือมรรค การให้ทานก็ดี การรักษาศีลก็ดี การภาวนาก็ดี มีแต่มรรคทางดำเนินเครื่องสังหารกิเลสให้พังลงภายในจิตใจ ย่นวิญวนให้สั้นเข้ามา ๆ จากพุทธศาสนาแต่ละครั้ง ๆ ที่เราได้ประสบ

เพราะฉะนั้นผู้ที่เกิดมาในพระพุทธศาสนา จึงเป็นผู้ได้เปรียบอยู่มากทีเดียว ถ้าเป็นผู้ฉลาดก็ฉลาดด้วยอุปนิสัย ไม่ได้ฉลาดแบบโง่ ๆ ทะนงตัวมาคุยกันว่าเรียนจบชั้นจบนี้ แล้วมาคุยกันมาไม้กั้น ทั้ง ๆ ที่กิเลสมันผลิตรวิชาให้ยังไม่รู้ตัว ยังมาทะนงตัวอวดตัวว่าตัวรู้ตัวฉลาด ความรู้ของกิเลสกับความรู้ของธรรมต่างกันยังไง ความรู้ของผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วกับความรู้ของผู้ที่กิเลสเต็มหัวใจต่างกันยังไง ให้มันรู้มันก็รู้อยู่เนี่ยะ ให้กิเลสมันวางลวดลายให้แล้วก็ไปบ่ตัวเอง เมาน้ำลายตัวเองก็ยังไม่รู้ เอาให้ถึงเหตุถึงผลชักรูปประพจน์ปฏิบัติ

ศาสดาองค์เอก-เอกแท้ ๆ ไม่มีอะไรจะมาเสมอแล้วละทุกอย่างทุกอย่าง ธรรมแสดงไว้แล้วก็เอก อะไรก็เอก ให้มันเห็นภายในจิตใจนี้ซึ่งผู้ปฏิบัติ มันน้อมใจแก้ใจแก้ใจ นำเอาชีวิตจิตใจเข้าแลกเลย มอบถวายเลย เพราะเราได้มอบกับกิเลสทั้ง ๆ ที่ไม่ได้บอกว่ามอบก็ตาม มอบกับมันทั้งคืนทั้งวัน มอบมากก็กับก็กลับแล้ว มันให้ความดีความดีมาน้อยเพียงไร กิเลสให้ความดีแก่คน ความโลภมันดีใหม่พิจารณาซิ คนเกิดความโลภมันดีใหม่ เอ้า แสดงอาการกิริยาอย่างง้อออกมาความโลภ นั้น มันร้อนภายในจิตใจ แล้วแสดงอาการอะไรออกมามันดีใหม่ ความโกรธแสดงออกมาดีใหม่ ราคะตัณหาแสดงออกมาดีใหม่ ฟังซิ โลกนี้กัดฉีกกันเพราะตัวจัญไรตัวไฟบรรลัยกัลป์ ๓ กองนี้จะเป็นอะไรไป หากความสุขความสบายไม่ได้ทุกวันนี้เพราะอะไร ถ้าไม่ใช่เพราะอันนี้

ความโลภ-โลภไม่มีเมืองพอ ได้เท่าไรไม่รู้จักพอ จะเอามาเผาหัวเจ้าของก็ไม่หมด เจ้าของจนเป็นถ้ำเป็นถ้ำไป ทรัพย์สมบัติเงินทองเหล่านั้นก็ยังไม่หมด ยังนั้นก็ยังไม่โลกตะพึดตะพือ และความโลภนั้นพาคนมีความสุขความเจริญที่ไหน พาคนได้รับความสบายที่ไหน ถ้าไม่ละความโลภนั้นซึ่งเป็นตัวหิวตัวกระหาย ตัวดิ้นรนกระวนกระวายนั้นเสียเท่านั้น เราจึงจะอยู่ด้วยความสงบได้

ความโกรธเป็นยังไง เวลาแสดงขึ้นมาเป็นยังไง ความหลงเราไม่พูดละ อันนั้นมันฝังเป็นพื้นอยู่แล้ว ราคะตัณหาแสดงออกมาเป็นยังไง แม้แต่สุนัขมองเห็นหมาหน้ามันคะนอง มันกัดกันฉีกกันแหลกไปหมด นั้นเป็นยังไง มนุษย์เราก็เถอะ ถ้างั้นนี้ได้เกิดขึ้นภายในหัวใจแล้วไม่ว่างหน้าใครทั้งนั้นละ หน้าอินทร์หน้าพรหมไม่มีเลย เอาแหลกได้เหมือนกัน มนุษย์ยิ่งแหลกกว่าสัตว์ทั้งหลาย เพราะฉลาดกว่ากันนี้ นี่เป็นของดีเมื่อไร

แก้มันออกซิ อันนี้ก็มีอยู่ในหัวใจของเรา เราสงสัยที่ไหนเวลานี้ พระพุทธเจ้าสอน สอนลงที่ไหน สอนลงที่ใจ ดินไม่ใช่กิเลส น้ำไม่ใช่กิเลส ลมไม่ใช่กิเลส ไฟไม่ใช่กิเลส อากาศธาตุไม่ใช่กิเลส ทุกสิ่งทุกอย่างทั่วโลกธาตุนี้ไม่ใช่กิเลส ตัวกิเลสอยู่ภายในจิตใจเท่านั้น ตัวนี้เป็นตัวสำคัญ ตัวนี้เป็นตัวจัญไร เสนียดจัญไรมากที่สุดทีเดียว แก้ลงตรงนี้

ซี ธรรมะทั้งหมดไม่ได้ไปแก้ดินน้ำลมไฟ ไม่ได้แก้ดินฟ้าอากาศที่ไหน แก่งที่จิตใจที่เป็นตัวกิเลสนี้ ให้มันพังทลายลงไปที่นี่ ไม่ได้แก้ที่ตรงไหน เอาจงไปที่นี่ซี

โอวาทคำสั่งสอนครูบาอาจารย์ก็สอนมาเต็มเม็ดเต็มหน่วยเต็มภูมิ ถ้าพูดอย่างผมนี้แล้วผมไม่มีอะไรเหลือ เทออกอย่างไม่มีอะไรเหลือเลย เพื่อทุก ๆ ท่านที่มาศึกษาอบรม ไม่ได้เทศน์เพื่อความโอ้อวด ไม่ได้เทศน์เพื่ออย่างอื่นอย่างใด เพื่อลินจ้างรางวัลอันใดเลย เทศน์ด้วยความเมตตาสงสาร อยากให้รู้ อยากให้เห็นธรรมพระพุทธเจ้าเป็นยังงี้ เมื่อรู้เข้าไปแล้วเป็นยังงี้ เห็นเข้าไปแล้วเป็นยังงี้ ต่างกันกับแต่ก่อน ยังงี้บ้าง แบกกิเลสกับแบกธรรมเป็นยังงี้ เอ้า เราพูดว่าแบกเสีย แบกกิเลสเป็นยังงี้ แบกกิเลสหนักแทบจะเป็นจะตายในภพชาติหนึ่ง ๆ แบกธรรมเป็นยังงี้ แสนสบาย ฟังซีแบกธรรมแสนสบาย แบกทำไมสบาย นั้นฟังซี ทรงธรรมนั้นแหละ แต่พูดว่าแบกธรรมเสีย แสนสบาย

นี่เราได้เกิดในภพชาตินี้เหมาะสมอย่างยิ่งแล้ว ได้พบพุทธศาสนาด้วย สอนอรรถสอนธรรมถูกต้องแม่นยำไม่มีสงสัยอะไรแล้ว อริยสัจทั้งสี่ประกาศกังวานเพื่อความรื้อถอนภพชาติออกจากจิตใจของสัตว์ ซึ่งเป็นกองทุกข์มานานแสนนานนั้นและเป็นอะไรไป อริยสัจ ๔ หรือสติปัญญา ๔ พูดอะไรก็ได้ถูกหมด มีแต่เครื่องถอดถอนลูกศรที่ทิ่มแทงอยู่ในจิตใจนี้ออกทั้งนั้น นี่เป็นอย่างมาก อย่างน้อยตัดภพชาติให้ยื่นเข้ามา ๆ เพราะอำนาจแห่งการพบพุทธศาสนา ได้ประพฤติปฏิบัติตามหลักของศาสนาแล้วสุดท้ายก็พ้นไปได้

ชาตินี้เกิดมา เอ้า บำเพ็ญ นี้ละทำวิถุวนของเราให้สิ้นเข้ามา ๆ ถ้าเกิดมาเฉย ๆ ตายเฉย ๆ ร้อยชาติพันชาติก็หาอะไรยื่นเข้ามาไม่ได้เลย ดีไม่ดียิ่งไปพอกพูนวิถุวนให้มากเข้า เพราะไม่เคยสร้างความดี มีแต่สร้างความชั่ว ไร้เรื่องไม่สร้างไม่ต้องสงสัยละมันอยู่ได้ยังไงไม่ใช่คนตาย มันต้องสร้าง แน่ะ สัตว์มันก็สร้างบาปได้นี่ แต่เขาไม่รู้ว่าเขาสร้างบาปเฉย ๆ ทุกภพทุกชาติมีการสร้างบาปได้ทั้งนั้น เมื่อสร้างบุญไม่ได้มันสร้างบาปยังได้นะ นั้นละยิ่งยึดเยื้อออกไปเรื่องวิถุวนภายในจิตใจ แต่มีศาสนายังมีข้อห้าม สิ่งใดที่ไม่ดีไม่งามจะเสริมทางวิถุวนให้กว้างออกไปก็ตัดเข้ามา ๆ คือสร้างคุณงามความดี ก็เป็นทางตัดวิถุวนให้สิ้นเข้ามา ย่นวิถุวนให้สิ้นเข้ามา ๆ ผลสุดท้ายสำเร็จโสดา นั้นฟังซีสำเร็จสกิทาคา นั้น เอาจงนะที่นี้ มีความแน่นอนแน่ เข้าถึงแล้วนี่ อนาคต สุดท้ายก็อรหัตตอรหันต์ไป พ้น

ถ้าลงพ้นแล้วหมดปัญหาโดยประการทั้งปวง ไม่มีคำว่ากาลสถานที่เวล่ำเวลา สมมุติทั้งหลายที่เคยเป็นรอบตัวอยู่นี้จะเข้าไปถึงธรรมชาตินั้น หากทางเป็นไปไม่ได้เลย

เรียกว่าพันวิสัยเหล่านี้ทั้งหมดโดยประการทั้งปวงแล้ว นั่นละอำนาจแห่งการปฏิบัติ
ธรรม ธรรมเข้าถึงใจเป็นอย่างนั้น

กิเลสถึงใจเป็นยังงไรเราก็ทราบแล้วนี้ ทำไมจึงจะทะนุถนอมมันนักหนา จะทำ
อะไรก็กลัวแต่กระเทือนกิเลสที่อยู่ในตัวของเรา จะทำความพากความเพียรก็กลัวแต่เรา
ลำบาก ก็กลัวกิเลสลำบากนั่นเองจะเป็นอะไรไป เพราะกิเลสกับเราได้ถือเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันแล้ว เลยไม่ทราบว่าอะไรเป็นเรา อะไรเป็นกิเลส อะไรเป็นความชั่ว อะไร
เป็นข้าศึก สุดท้ายก็มีแต่เราเป็นข้าศึกต่อเรา จะเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาแต่ละครั้งละ
หน กลัวจะลำบากลำบากกลัวจะล้มจะตาย บทกิลีสบิบบคองจนจะตายไม่เห็นคิดบ้าง ตาย
มาก็ภพที่ชาติเพราะอำนาจของกิเลสพาให้เกิดให้ตายทำไมไม่คิดบ้าง แต่การประพฤติ
ปฏิบัติธรรมะทำไมจะกลัวแต่ตาย ๆ มันไม่แพ้กิเลสหลุดลุ่ยไปแล้วเหรอ คิดชินักปฏิบัติ
ไม่คิดได้ยังงไร สติปัญญาที่มีอยู่นำมาใช้ซิ

เอาละเหนื่อยแล้ว พอแล้ว พุดไป ๆ เลยเหนื่อย เหนื่อยภายในมันเป็นอย่างนั้นละ